

**DUNDAGAS NOVADA
DUNDAGAS PAGASTA
Teritorijas plānojuma
2004.-2016. gadam grozījumi
Paskaidrojuma raksts**

Galīgā redakcija

Dundaga, 2014.

DUNDAGAS NOVADA DUNDAGAS PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2004.-2016. gadam grozījumi

Paskaidrojuma raksts

Galīgā redakcija

Teritorijas plānojuma grozījumu
izstrādes vadītājs/Kartogrāfs

Dundagas novada pašvaldības Attīstības un
plānošanas nodaļas ĢIS speciālists **Dairis Runcis**

Teritorijas plānotājs

Dundagas novada pašvaldības Attīstības un
plānošanas nodaļas vadītājs **Lauris Laicāns**

Galīgā redakcija apstiprināta ar Dundagas novada domes
2014. gada 24. jūlija sēdes lēmumu Nr.190
„Par Dundagas novada Dundagas pagasta teritorijas plānojuma
grozījumu galīgās redakcijas apstiprināšanu” (protokols Nr.11, 19.§.)

Dundagas novada domes priekšsēdētājs G. Laicāns

SATURS

IEVADS	4
1. Spēkā esošā teritorijas plānojuma un detālplānojumu izvērtējums	6
1.1. Dundagas pagasta teritorijas plānojums 2004.-2016. gadam	6
1.2. Detālplānojumi Dundagas pagastā	12
2. Teritorijas plānojuma risinājumi	13
2.1. Apdzīvojuma struktūra	13
2.2. Funkcionālais zonējums	18
2.3. Transporta infrastruktūra	19
2.4. Inženiertehniskā infrastruktūra	20
2.5. Kultūras pieminekļi	23
2.6. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi	29
2.7. Lauksaimniecības teritorijas	30
2.8. Mežu teritorijas	32
2.9. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	32
2.10. Potenciāli piesārņotās teritorijas	33
3. Teritorijas plānojuma atbilstība augstāk stāvošiem plānošanas dokumentiem	36

IEVADS

Dundagas pagasta teritorijas plānojums 2004.-2016. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) ir apstiprināts ar Dundagas pagasta padomes 2005. gada 17. janvāra sēdes lēmumu Nr. 5 (protokols Nr. 1, 5. §). Pēc Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai atzinuma saņemšanas (09.11.2005., Nr. 1-22/9563/8568) Dundagas pagasta padome 2005. gada 19. decembra sēdē Nr. 16, ar lēmumu Nr. 388 teritorijas plānojumu apstiprināja kā saistošos noteikumus Nr. 11 „Dundagas pagasta teritorijas plānojums”.

Pēc Dundagas novada izveidošanas, Dundagas novada dome 26.08.2009. Teritorijas plānojumu pārapsatiprināja ar saistošajiem noteikumiem Nr. 7 „Par Dundagas novada teritorijas plānojumiem”.

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde uzsākta saskaņā ar Dundagas novada domes 30.03.2011. sēdes lēmumu Nr. 66 (protokola Nr. 4. 8.§) „Par Dundagas novada Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu uzsākšanu”.

Ar Dundagas novada domes 28.03.2013. sēdes lēmumu Nr. 59 (protokola Nr. 6. 11. §) „Par grozījumiem Dundagas novada Domes 30.03.2011. lēmumā Nr. 66” tika veikti grozījumi Darba uzdevumā.

Saskaņā ar Darba uzdevumu Teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde ir nepieciešama, jo:

1. kopš esošā Dundagas pagasta teritorijas plānojuma apstiprināšanas 2005. gada 19. decembrī veikti būtiski grozījumi normatīvajos aktos;
2. ir neatbilstība teritorijas plānojumā noteiktās plānotās (atļautās) izmantošanas aprobežojumiem, saskaņā ar veiktajām izmaiņām normatīvajos aktos;
3. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu struktūra un apraksts neatbilst spēkā esošiem normatīviem aktiem;
4. teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumos reģistrēti nekustamo īpašumu īpašnieku priekšlikumi plānotās darbības izmaiņām.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu (2011.) teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Teritorijas plānojumā nosaka funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, reglamentē teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus.

Teritorijas plānojumu grozījumu izstrāde uzsākta saskaņā ar 06.10.2009. MK noteikumu Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” prasībām, bet pabeigti ņemot vērā 16.10.2012. MK noteikumu Nr. 711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” prasības.

Teritorijas plānojums sastāv no sekojošām daļām:

1. Paskaidrojuma raksts, kurā ietverts spēkā esošā teritorijas plānojuma un detālplānojumu izvērtējumu, teritorijas plānojuma projekta risinājumu apraksts un tā atbilstība augstāk

stāvošiem plānošanas dokumentiem.

2. Grafiskā daļa, kuru veido kartes:

- Dundagas pagasta funkcionālais zonējums
- Dundagas ciema funkcionālais zonējums
- Vīdales un Nevejas ciemu funkcionālais zonējums
- Kaļķu un Pāces ciemu funkcionālais zonējums

3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas nosaka konkrētas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā, teritorijas plānojuma īstenošanas kārtību un citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā ainavu izvērtējumu teritorijas īpatnības un specifiku Dundagas pagastā.

Teritorijas plānojuma 1. redakcija nodota publiskajai apspriešanai saskaņā ar Dundagas novada domes 2013. gada 19. decembra sēdes lēmumu Nr. 319 „Par Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu 1.redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai” (protokols Nr.24, 15.§.).

Teritorijas plānojuma 2. redakcija nodota publiskajai apspriešanai saskaņā ar Dundagas novada domes 2014. gada 24. aprīļa sēdes lēmumu Nr. 107 „Par Dundagas novada Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu 2.redakcijas publisko apspriešanu” (protokols Nr.7, 25.§.).

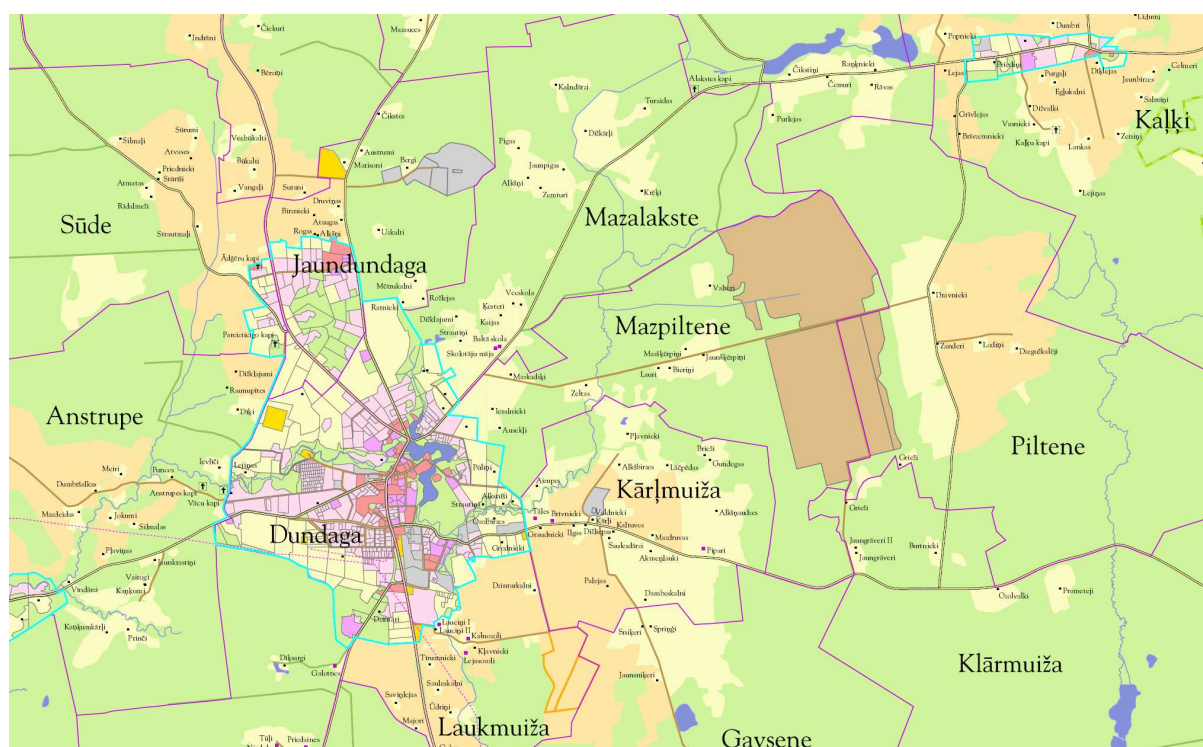
Teritorijas plānojuma galīgā redakcija nodota publiskajai apspriešanai saskaņā ar Dundagas novada domes 2014. gada 24. jūlija sēdes lēmumu Nr.190 „Par Dundagas novada Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu galīgās redakcijas apstiprināšanu” (protokols Nr.11, 19.§.).

Pēc Teritorijas plānojuma apstiprināšanas Dundagas novada dome ar saistošajiem noteikumiem apstiprinās teritorijas plānojuma daļas „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” un „Grafiskā daļa”.

1. Spēkā esošā teritorijas plānojuma un detālplānojumu izvērtējums

1.1. Dundagas pagasta teritorijas plānojums 2004.-2016. gadam

Dundagas pagasta teritorijas plānojums ir apstiprināts ar Dundagas pagasta padomes 2005. gada 17. janvāra sēdes lēmumu Nr. 5 (protokols Nr. 1, 5. §), savukārt pēc Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai atzinuma saņemšanas (09.11.2005., Nr.1-22/9563/8568) Dundagas pagasta padome 2005. gada 19. decembra sēdē Nr. 16, ar lēmumu Nr. 388 teritorijas plānojumu apstiprināja kā Saistošos noteikumus Nr. 11 „Dundagas pagasta teritorijas plānojums”. Dundagas novada dome 26.08.2009. teritorijas plānojumu pārāpstiprināja ar saistošajiem noteikumiem Nr. 7 „Par Dundagas novada teritorijas plānojumiem”.

1. attēls. Dundagas pagasta teritorijas plānojuma fragments.

Teritorijas plānojumu sagatavoja ievērojot „Teritorijas attīstības plānošanas likumu”, Ministru kabineta noteikumus Nr. 423 „Noteikumi par teritoriju plānojumiem” (05.12.2000.) un ņemot vērā Ministru kabineta noteikumu Nr. 883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (19.10.2004.) prasības.

Dokumenta galvenais uzdevums ir noteikt vispiemērotāko Dundagas pagasta teritorijas izmantošanu, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības un pašvaldības, vietējo iedzīvotāju, zemes īpašnieku un lietotāju intereses.

Dundagas pagasta teritorijas plānojums sastāv no:

1. Teritorijas plānojuma apraksts.
2. Apbūves noteikumi.
3. Kartogrāfiskais materiāls.
4. Vides pārskats.

Teritorijas plānojuma apraksts

Teritorijas plānojuma aprakstā ir dots teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un attīstības priekšnoteikumi, teritorijas attīstības mērķi un virzieni, kā arī dots teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums.

Teritorijas plānojumā ir noteikts, ka uz 2004. gada 1. janvāri Dundagas pagasts ir sadalīts 38 teritoriālos ciemos (Alakste, Anstrupe, Āži, Cirstes, Dundaga, Dūmele, Ezermuiža, Gavsene, Ildzere, Jaundundaga, Jaunmuiža, Kaļķi, Kārļmuiža, Klārmuiža, Labdzere, Lapmežciems, Lateve, Laukmuiža, Mazalakste, Mazirbe, Mazoste, Mazpiltene, Muņi, Neveja, Oste, Pāce, Piltene, Plintiņi, Puiškalnciems, Sabdagas, Saustere, Sumburciems, Sūde, Šlītere, Upenieki, Valpene, Vādzere, Vīdale).

Nemot vērā šo dalījumu, 2001. gada 15. novembra sēdē noteikts, ka pagasta īpašumu adresācijai un iedzīvotāju pieraksta adresēs ar 2002. gada 1. janvāri jāsāk lietot apstiprinātais pagasta iedalījums teritoriālos ciemos.

Teritorijas plānojumā teritorijas izmantošanas attēlotas pa mērķu grupām. Pagasta lielāko daļu veido teritorijas, kas tiek izmantotas mežsaimniecības un lauksaimniecības mērķiem. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 27% no pagasta teritorijas. Meži – 72%. Plānojumā ir noteikts, ka teritoriju var izmantot, saskaņā ar plānojumā noteikto zemes izmantošanas mērķi un likumdošanā noteiktiem aprobežojumiem.

Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā ir minēts, ka ir nepieciešams turpināt darbu pie lauksaimniecībā izmantojamās zemes izvērtēšanas, lai varētu noteikt, kuras teritorijas ir lietderīgi transformēt meža zemē vai apbūves teritorijā. Tā kā šis izvērtējums netika veikts, tad tas rada būtiskus ierobežojumus turpmākajā izmantošanā.

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā ir attēlotas meliorētas lauksaimniecības zemes. Lai arī ir noteikts, ka mērķis ir veicināt meliorēto platību saglabāšanu un saimniecisku izmantošanu, plānojumā nav noteikta to detalizētāka izmantošana.

Meži aizņem 71,8% no pagasta kopplatības un ir nozīmīgs pagasta resurss. Plānojumā noteikts, ka jāveicina plānveidīgu meža ieaudzēšanu mazauglīgās nemeliorētās lauksaimniecības zemēs, līdz ar to šī prasība būtu izskatāma veicot grozījumus esošajā plānojumā, vai izstrādājot jaunu novada Teritorijas plānojumu.

Teritorijas plānojumā ir izdalītas blīvās apbūves teritorijas, pie kurām pieskaitāmas apdzīvotās vietas Dundaga, Jaundundaga, Pāce, Kaļķi, Neveja un Vīdale. To izdalīšanas mērķis ir veicināt pilsētas tipa apbūves attīstību ciemu centros.

Blīvās apbūves teritorijās atļautā izmantošana ir: SM - Savrupmāju un mazstāvu dzīvojamā apbūve; DA - Daudzstāvu dzīvojamā apbūve; SI - Sabiedrisko iestāžu un darījumu apbūve; JR - Jauktas ražošanas apbūve; L - Līnijbūvju (ceļu, tehniskās infrastruktūras) apbūve; TA - Tehniskās apbūves teritorijas; MT - Dabas pamatnes: sabiedriskie apstādījumi, parki, skvēri, meža joslas; LT - Lauksaimniecības teritorijas: piemājas saimniecību zemes; Ū - Ūdenskrātuves un ūdensteces.

Teritorijas plānojumā ir izdalītas blīvās apbūves teritorijas, bet nav noteikti ciemi un apstiprinātas to robežas, līdz ar to esošais apdzīvojamā dalījums, neatbilst spēkā esošajām prasībām.

Teritorijas plānojumā dots pagasta derīgo izrakteņu raksturojums un kartogrāfiskajā daļā attēlotas derīgo izrakteņu atradnes. Tā kā Apbūves noteikumos kā atļautā izmantošana mežu un lauksaimniecības teritorijās nav dota derīgo izrakteņu ieguve, tad tas rada problēmas šo resursu iegūšanai.

Teritorijas plānojuma aprakstošajā daļā ir dots transporta infrastruktūras raksturojums, savukārt un kartogrāfiskajā daļā attēlots pagasta ceļu tīkls.

Plānojuma aprakstošajā daļā ir minēts, ka Zemes reformas sākumā nebija izstrādāts pagasta ceļu projekts, līdz ar to vairāki pagastam nozīmīgi ceļa posmi ir iekļauti privātīpašumā. Kā mērķis ir noteikts izstrādāt pagasta autoceļu infrastruktūras attīstības stratēģiju, plānveidīgi organizēt pasākumus to uzturēšanā un sekmēt melnā seguma kopgaruma palielināšanu.

Diemžēl ceļu jautājumiem ne vienmēr ir pievērsta pietiekama uzmanība un turpmākajā plānošanas procesā tiem būtu pievēršama īpaša uzmanība.

Pagasta plānojumā ir rezervētas vietas vēja ģeneratoru uzstādīšanai pagasta padomes valdījumā esošajā zemes gabalā Muņu ciema „Grabi” 120 ha platībā, un privātīpašumos: Laukmuīžā „Virpuļi” un „Pieņupe”, Āžos „Atvari”, Labdzeres ciemā „Vējkalni”.

Līdz 2013. gada vidum pagastā nav uzstādīts neviens vēja ģenerators, bet tā kā pagasta teritorija ir potenciāla šī resursa izmantošanas vieta, tad turpmākajā plānošanas gaitā būtu veicama padziļināta šī jautājuma izpēte.

Dundagas pagastā atrodas Slīteres nacionālais parks un vairāki dabas liegumi, to izmantošanā ņemamas vērā likumdošanā noteiktās prasības.

Dundagas pagastā atrodas 29 valsts nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi.

Teritorijas plānojumā ir noteikti 80 pagasta nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi, tomēr Apbūves noteikumos nav noteiktas to izmantošanas prasības.

Apbūves noteikumi

Dundagas pagasta apbūves noteikumi (būvnoteikumi) ir juridiski noformētas prasības zemes gabaliem, ēkām un būvēm saskaņā ar pagasta attīstības plānu un teritorijas plānojumu, un līdz ar attīstības plāna paredzētajiem izbūves priekšlikumiem ir saistoši visiem zemesgabalu īpašniekiem un lietotājiem (saistošie noteikumi).

Šie noteikumi ir līdzeklis Dundagas pagasta padomes mērķa sasniegšanai saistībā ar attīstības plānu, lai noteiktu zemes lietotāja un īpašnieka būvtiesības un pienākumus, veicinātu Dundagas pagasta iedzīvotāju vispārīgo labklājību, ērtību, drošību, komfortu un veselību.

To uzdevums ir nodrošināt, lai būvniecība neradītu traucējumus, ierobežojumus vai bīstamību, neskartu iedzīvotāju un nekustamā īpašuma īpašnieku un lietotāju intereses, nepasliktinātu ekoloģisko situāciju un garantētu estētisku vizuālo risinājumu.

Apbūves noteikumi nodrošina Dundagas pagasta attīstības programmas un teritorijas plānojuma īstenošanu.

Dundagas pagasta apbūves noteikumus veido 7 daļas: vispārējā daļa, teritoriju izmantošanas veidi, teritoriju izmantošanas kopējie noteikumi, atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi, aizsargjoslas un aizsargājamās teritorijas, kultūrvēsturisko objektu un teritoriju aizsardzība, būvtiesību un pienākumu īstenošanas kārtība.

Teritorijas plānojuma kartē „Plānotā un atļautā izmantošana” ir attēloti 8 izmantošanas veidi (zonējums), kuriem apbūves noteikumos ir noteiktas konkrētas izmantošanas prasības:

1. Mežu teritorijas (MT)

Zemesgabali (vai to daļas), kas ietver šādas dabas teritorijas (arī liegumus): mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas mežus, parkmežus; purvus; dabīgas pļavas (ko neizmanto lopkopībai); apstādījumus (parki, skvēri, alejas); ūdensbaseinu teritorijas (upes, mākslīgās ūdenskrātuves).

2. Lauksaimniecības teritorijas (LT)

Zemesgabali ar vai bez dzīvojamās mājas, kur primārais ir zemes izmantošana, lai ražotu laukkopības un lopkopības produktus savam patēriņam un arī pārdošanai, tos saglabātu, daļēji apstrādātu, bet sekundārais – citas šajā teritorijā atļautās izmantošanas.

3. Savrupmāju un mazstāvu dzīvojamo māju apbūves (SM)

Zemesgabali, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir savrupmāju, dvīņu māju vai mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana.

4. Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija (DA)

Zemesgabali, kur primārais zemes izmantošanas veids ir dzīvojamā apbūve galvenokārt ar jau esošo daudzstāvu apbūvi ar īres vai privātiem dzīvokļiem, bet sekundārais - citas šajā teritorijā atļautās izmantošanas, kas parasti izvietojamas dzīvojamo namu pirmajos stāvos un nerada videi būtisku piesārņojumu.

5. Sabiedrisko iestāžu teritorijas (SI)

Zemesgabali, kur primārais zemes, ēkas un citas būves vai tās daļas izmantošanas veids kalpo sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts un pašvaldības, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes vai citu līdzīgu nekomerciālu iestāžu izvietojumu, dzīvojamās mājas izvietojuma, kas nerada būtisku piesārņojumu, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana.

6. Jauktas ražošanas teritorija (JR)

Zemesgabali, kur primārais zemes, ēkas un citas būves vai tās daļas izmantošanas veids ir tāda ražošanas objektu, darbnīcu, noliktavu, vairumtirdzniecības iestāžu, transporta uzņēmumu izvietojuma, kas nerada būtisku piesārņojumu, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana.

7. Tehniskās apbūves teritorija (TA)

Apbūves teritorija, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu, pakalpojumu, uzņēmumi un iestādes, kurām pastāv risks teritorijas piesārņojumam.

Atsevišķas prasības tehniskās apbūves teritorijām jānosaka arhitektūras plānošanas uzdevumā un tehniskajos noteikumos.

8. Līnijbūvju teritorija (L)

Ceļu un ielu izbūves teritorijas (LC), nozīmē līnijbūvju izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir autotransporta, traktortehnikas, gājēju un velosipēdistu satiksme, pakārtotais-inženierkomunikāciju izvietojuma.

Dzelzceļa teritorijas (LDz), nozīmē līnijbūvju izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir dzelzceļa transports, un ar to saistītās būves, arī pieturvietas un stacijas.

Tehniskās izbūves teritorijas (LT), nozīmē līnijbūvju izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir inženierkomunikāciju un to objektu izvietojuma, bet pakārtotais – cita atļautā izmantošana.

Kartogrāfiskais materiāls

Plānojuma kartes ir sagatavotas LKS-92 TM koordinātu sistēmā, digitālā veidā, izmantojot programmu EsriArcView GIS 3.2a, ar mēroga noteiktību 1:10000, blīvi apdzīvotām teritorijām ar mēroga noteiktību 1:2000. Tā kā Dundagas pagasta teritorija ir pārāk liela, lai tās kartogrāfiskais materiāls būtu ērti pārskatāms mērogā 1:10000, tad plānojuma grafiskās daļas karšu lapas „Pašreizējā teritorijas izmantošana”, „Plānotā teritorijas izmantošana” un „Aizsargjoslas” ir izdrukātas mērogā 1:25000. Blīvi apdzīvoto teritoriju daļas ir skatāmas karšu lapās mērogā 1:5000.

Kartogrāfiskajā materiālā ietilpst sekojošas kartes: aizsargjoslas, patreizējā teritorijas izmantošana, plānotā teritorijas izmantošana, plānotā teritorijas izmantošana Dundagas blīvās apbūves teritorijā, plānotā teritorijas izmantošana Kaļķu blīvās apbūves teritorijā, plānotā teritorijas izmantošana Nevejas blīvās apbūves teritorijā, plānotā teritorijas izmantošana Pāces blīvās apbūves teritorijā, plānotā teritorijas izmantošana Vīdales blīvās apbūves teritorijā)

Vides pārskats

Vides pārskats ir Teritorijas plānojuma sastāvdaļa un ir vērsts uz teritorijas plānojumā paredzēto darbību un teritorijas izmantošanas analīzi saistībā ar ietekmi uz vidi.

Vides pārskatu sagatavoja SIA „VSKB Vide” saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz visi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.) un Vides pārraudzības valsts biroja 2005. gada 18. marta lēmumu Nr. 59-p „Par stratēģiskā ietekmes uz visi novērtējums procedūras piemērošanu”.

Vides pārskats sagatavots balstoties uz Teritorijas plānojuma 2. redakcijā piedāvātajiem plānotās (atļautās) izmantošanas risinājumiem.

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2006. gada 10. aprīļa atzinumu Nr. 24 „Par Vides pārskatu Dundagas pagasta teritorijas plānojumam” Vides pārskats kopumā izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz visi stratēģiskais novērtējums” 8. punkta prasībām, tajā ietverta informācija par vides stāvokli plānošanas teritorijā un plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamajām ietekmēm, kā arī rekomendācijas iespējamo ietekmju novēršanai vai samazināšanai, taču tajā konstatētas arī atsevišķas nepilnības un trūkumi.

1.2. Detālplānojumi Dundagas pagastā

Dundagas novada Dundagas pagastā ir izstrādāti un apstiprināti 5 detālplānojumi. Četri no detālplānojumiem ir izstrādāti par vēja ģeneratoru izvietošānu pagasta teritorijā un viens par pārtikas preču veikala būvniecību Dundagā.

Nekustamais īpašums	Kadastra Nr.	Lēmums ar kuru detālplānojums apstiprināts/Saistošo noteikumu Nr.	Nepieciešamība izstrādāt detālplānojumu
Celmi	8850 004 0016 daļā ar kadastra apzīmējumu 8850 004 0016 8001	26.04.2012. sēdes lēmums Nr.112, protokols Nr.4, § 20) Saistošie noteikumi Nr. 9/2012	Vēja ģeneratoru izvietošana
Ezeru Spīdolas	8850 002 0190	27.07.2011. sēdes lēmums Nr. 206, protokols Nr.12, § 31) Saistošie noteikumi Nr. 12	Vēja ģeneratoru izvietošana
Atvari	8850 012 0014, 8850 012 0026	24.03.2010. sēdes lēmums Nr. 5, protokols Nr.143, § 25) Saistošie noteikumi Nr. 10	Vēja ģeneratoru izvietošana
Stacijas iela 3	8850 020 0505	24.03.2010. sēdes lēmums Nr.125, 8. §) Saistošie noteikumi Nr. 7	Mazumtirdzniecības objekta – pārtikas preču veikals būvniecība
Muņu Grabi	8850 009 0080	26.08.2009. sēdes lēmums Nr.110, 23. §) Saistošie noteikumi Nr. 8	Vēja ģeneratoru izvietošana

1. tabula. Dundagas novada Dundagas pagastā apstiprinātie detālplānojumi.

2. Teritorijas plānojuma risinājumi

2.1. Apdzīvojuma struktūra

Izvērtējums

Iedzīvotāju skaita samazināšanās dabīgo procesu un migrācijas rezultātā ir būtiski ietekmējušas Dundagas pagasta dzīvi un vides kvalitāti.

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 2013. gada sākumā, salīdzinot ar 2007. gada sākumu, iedzīvotāju skaits Dundagas pagastā ir samazinājies par 233 cilvēkiem jeb 6,5%.

Dundagas pagastā 2013. gada sākumā dzīvoja 3572 iedzīvotāji, bet tā kā lielas platības aizņem mežu un purvu teritorijas (75,6%), tad pagasts ir samērā mazapdzīvots. Vidējais iedzīvotāju blīvums Dundagas pagastā ir 6,4 iedzīvotāji/km², kas ir lielāks kā Ventspils novadā un mazāks kā Talsu un Rojas novadā. Vidējais iedzīvotāju blīvums Kurzemes plānošanas reģionā ir 21,6 iedzīvotāji/km², bet Latvijā 34,3 iedzīvotāji/km².

Esošajā teritorijas plānojumā Dundagas pagasta teritorija ir sadalīta teritoriālajos ciemos, par pamatu ņemot vērā īpašumu iedalījumu ciemos uz 1939. gadu. Līdz ar to visa pagasta teritorija ir iedalīta 38 ciemos (Alakste, Anstrupe, Āži, Cirstes, Dundaga, Dūmele, Ezermuiža, Gavsene, Ildzere, Jaundundaga, Jaunmuiža, Kaļķi, Kārļmuiža, Klārmuiža, Labdzere, Lapmežciems, Lateve, Laukmuiža, Mazalakste, Mazirbe, Mazoste, Mazpiltene, Muņi, Neveja, Oste, Pāce, Piltene, Plintiņi, Puiškalnciems, Sabdagas, Saustere, Sumburciems, Sūde, Šlītere, Upenieki, Valpene, Vādzere, Vīdale), kam ir precīzi noteiktas robežas un piesaistītas apdzīvotās mājas.

2. attēls. Teritoriālie ciemi un blīvās apbūves teritorijas Dundagas pagasta teritorijas plānojumā.

Cienu teritoriālā iedalījuma sagatavošana notika divos posmos. Pirmajā – apzināja visas patreiz apdzīvotās mājas un to piederību vēsturiskajam iedalījumam. Nācās secināt, ka daudziem ciemiem, laika ritumā, ir pilnīgi izjaukta agrākā struktūra.

Otrajā posmā pēc cienu piederības sadalīja pārējos nekustamos īpašumus.

Par pamata kritērijiem cienu iedalījuma atjaunošanā ir ņemti:

- 1) Vēsturiskais pagasta teritorijas iedalījums uz 1939. gadu.
- 2) Viena nekustamā īpašuma teritoriālā nedalāmība.
- 3) Esošo infrastruktūras objektu piesaiste atjaunojamiem ciemiem.
- 4) Ceļu tīkla izvietojums atjaunojamā ciema teritorijā.
- 5) Kadastra grupu robežas.

Teritorijas plānojumā ir noteiktas 6 blīvās apbūves teritorijas - Dundaga, Jaundundaga, Kaļķi, Neveja, Pāce un Vīdale. To robežas noteiktas, lai veicinātu pilsētas tipa apbūves attīstību Dundagas pagastā.

Dundagas centra apbūve sākusi veidoties 19. gadsimtā, bet īpaši aktīvi apbūve notikusi 1920.-1940. gados. 70. gadu sākumā uzsākta daudzdzīvokļu apbūve, uzcelta vidusskolas ēka un bērnudārzs.

Jaundundagas apbūve uzsākta 1920. gadā.

Kaļķu, Nevejas un Vīdales ciemu centros apbūve paplašinājusies padomju laikā kā kolhozu centriem.

Pāces blīvās apbūves teritorijā atrodas lielākā Dundagas pagasta ūdenskrātuve un līdz ar to zemju īpašniekiem arvien vairāk rodas interese šeit būvēt savrupmājas, kas perspektīvā var izveidoties par blīvas apbūves teritoriju.

Risinājumi

Teritorijas plānojumā noteiktais apdzīvojuma dalījums teritoriālajos ciemos un blīvās apbūves teritorijās neatbilst likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” (18.12.2008.) prasībām.

Likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” 9. pants nosaka, ka Latvijas Republikā ir šādas apdzīvotās vietas:

- 1) pilsētas;
- 2) ciemi;
- 3) viensētas.

Likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” 14. panta ceturtā daļa nosaka, ka apstiprinātie nosaukumi viensētām un apbūvei paredzētajām zemes vienībām, kā arī ielām, laukumiem vienā republikas pilsētā vai novada teritoriālajā iedalījumā — novada pilsētā vai novada pagastā — nedrīkst atkārtoties. Savukārt MK noteikumu Nr. 1269 „Adresācijas sistēmas noteikumi” 6. punkts paredz, ka administratīvajā teritorijā adrese nedrīkst atkārtoties.

Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem ir paredzēts teritoriālo ciemu dalījumu izmantot kā papildus informāciju nekustamo īpašumu nosaukumu un adresācijas veidošanā saskaņā ar vietu vēsturiskajiem nosaukumiem.

Kurzemes plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma III daļas „Teritorijas plānojuma vadlīnijas” sadaļā 1.1.1. „Vadlīnijas apdzīvojuma tīkla attīstības plānošanai” noteikts:

(1) Veicināt reģionā hierarhiski strukturētas apdzīvojuma sistēmas veidošanos, kuras mugurkaulu veido policentrisks atbalsta ciemu karkass, prioritāri attīstot šo ciemu infrastruktūru, ierosinot daudzveidīgus projektus un piesaistot cilvēku un finanšu resursus projektu īstenošanai.

(4) Ievērot pēctecības principu – apdzīvojumu pilnveidot, attīstot un restrukturizējot esošās apdzīvotās vietas, kas noteiktas spēkā esošajos vietējo pašvaldību plānojumos. Ieteicams dot priekšroku dzīves vides un apbūves kvalitātes paaugstināšanai pilsētās un esošajos ciemos. Ieteicams jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darba vietu attīstīšanu plānot esošajās apdzīvotajās vietās, pēc iespējas izmantojot esošo infrastruktūru un nepilnvērtīgi izmantotas vai pamestas apbūves teritorijas, ierobežojot neapbūvēto, sevišķi „zaļo” teritoriju apgūšanu.

(5) Apdzīvojuma attīstīšanu (esošo apdzīvoto vietu augšanu, jaunu izveidi) plānot, ievērojot esošo valsts I un II šķiras ceļu (saskaņā ar grozījumiem likumā Par autoceļiem, kas pieņemti 05.03.2009. valsts reģionālie un valsts vietējie autoceļi) un dzelzceļa līniju izvietojumu, lai radītu priekšnosacījumus intensīvai sabiedriskā transporta izmantošanai un līdz ar to – šī veida transporta attīstīšanai. Ieteicams izvietot jaunu dzīvojamo apbūvi saistībā ar sabiedriskā transporta infrastruktūru.

Likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” 11. pants nosaka:

(1) Ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, kurā ir noteikta ciema robeža un pamatota ciema izveides nepieciešamība.

(2) Ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra.

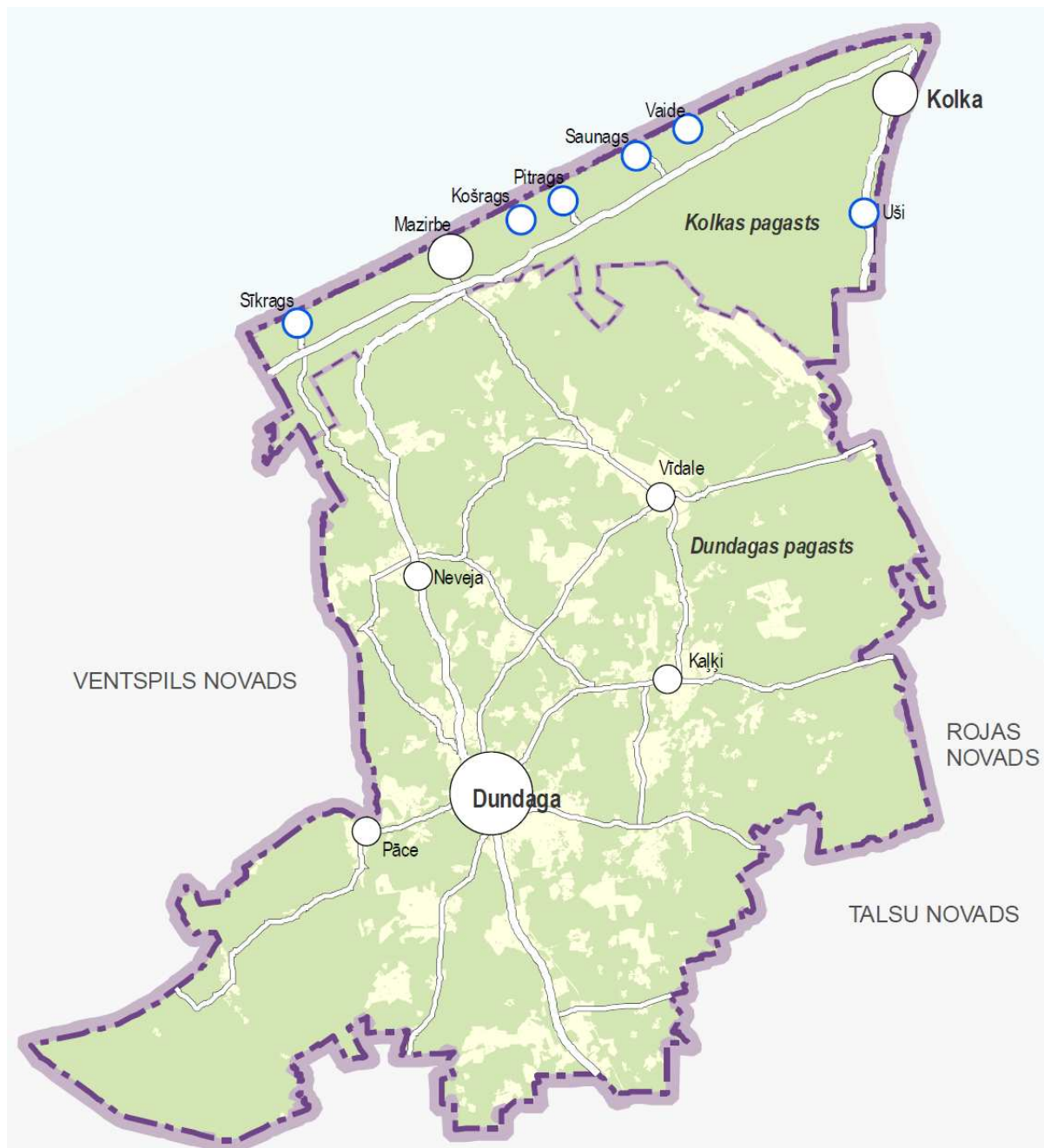
Teritorijas plānojuma grozījumi paredz veidot pēc iespējas kompaktas apbūves teritorijas. Būvniecībai un ekonomiskās aktivitātes galvenokārt ir paredzēts koncentrēt ciemu teritorijās un to tiešā tuvumā, lai maksimāli tiktu saglabātas gan dabas teritorijas, gan meži, gan vērtīgās lauksaimniecības zemes, kā arī racionāli tiktu izmantots esošais ceļu tīkls un inženiertehniskais nodrošinājums.

Saskaņā ar „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu” (18.12.2008.) un ņemot vērā Kurzemes plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma III daļas „Teritorijas plānojuma vadlīnijas” noteikto, ar Teritorijas plānojuma grozījumiem 5 apdzīvotām vietām (Dundaga, Kaļķi, Neveja, Pāce, Vīdale), kas noteiktas kā blīvās apbūves teritorijas ir noteikts ciema statuss.

Ņemot kopā iedzīvotāju skaitu visos ciemos sanāk, ka blīvi apdzīvotajās teritorijās dzīvo 66% no visiem pagasta iedzīvotājiem.

Nozīmīgākā apdzīvotā vieta Dundagas pagastā ir Dundagas ciems, kurā dzīvo 47% no visiem pagasta iedzīvotājiem. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem ir paredzēts blīvās apbūves teritorijas Dundagu un Jaundundagu veidot kā vienu ciemu. Teritorijas plānojuma grozījumos ir pārskatītas un precizētas Dundagas ciema robežas.

Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem ir precizētas blīvo apbūves teritoriju - Kaļķi, Neveja, Pāce un Vīdale robežas.

3. attēls. Ciemi Dundagas novadā.

2.2. Funkcionālais zonējums

Izvērtējums

Spēkā esošajā teritorijas plānojumā ir dots sekojošs teritorijas izmantošanas iedalījums (zonējums): meža teritorijas (MT), lauksaimniecības teritorijas (LT), savrupmāju un mazstāvu dzīvojamo māju teritorijas (SM), sabiedrisko iestāžu teritorijas (SI), daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija (DA), līnijbūvju izbūves teritorijas (L), jauktas ražošanas teritorijas (JR) un tehniskās apbūves teritorija (TA).

Teritorijas plānojumā ir noteikts, ka teritoriju var izmantot, saskaņā ar plānojumā noteikto zemes izmantošanas mērķi un likumdošanā noteiktiem aprobežojumiem.

Risinājumi

Teritorijas plānojuma grozījumos ir noteiktas funkcionālās zonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu atļautos izmantošanas veidus.

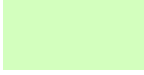
Teritorijas plānojuma grozījumos funkcionālā zonējuma veidi ir noteikti Teritorijas plānojuma daļā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” un attēloti „Grafiskajā daļā”.

Funkcionālās zonas Teritorijas plānojuma grozījumos ir noteiktas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām, kas nosaka, ka:

15. Teritorijas plānojumos, lokālplānojumos vai detālplānojumos nosaka funkcionālās zonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu atļautos izmantošanas veidus.

16. Funkcionālo zonu robežas nosaka teritorijas plānojumā atbilstoši izvēlētajā kartogrāfiskā materiāla mēroga noteiktībai un precizē lokālplānojumos un detālplānojumos, ievērojot dabā izšķiramus elementus, piemēram, ielas, ceļus, stigas, ūdensteces vai zemes vienību robežas.

Kopumā plānojuma grozījumos ir izdalītas 10 funkcionālās zonas. Atsevišķām zonām tiek noteikts arī sīkāks iedalījums, ko apzīmē, pievienojot funkcionālās zonas apzīmējuma burtu indeksam ciparu un nosakot apbūves noteikumos konkrētās teritorijas atļauto izmantošanu, aprobežojumus un citas prasības nosakot to izmantošanas mērķus un nosacījumus.

Nr.p.k.	Nosaukums	Indekss	Krāsa
Cienu teritorijās			
1.	Savrupmāju apbūves teritorija	DzS	
2.	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DzM	
Cienu un lauku teritorijās			
3.	Publiskās apbūves teritorija	P P1 P2	
4.	Rūpniecības apbūves teritorija	R R1 R2 R3	
5.	Transporta infrastruktūras teritorija	TR	
6.	Tehniskās apbūves teritorija	TA	
7.	Dabas un apstādījumu teritorija	DA DA1 DA2	
8.	Mežu teritorija	M	
9.	Lauksaimniecības teritorija	L L1 L2	
10.	Ūdeņu teritorija	Ū	

2. tabula. Dundagas pagasta teritorijas funkcionālo zonu klasifikācija

2.3. Transporta infrastruktūra

Izvērtējums

Dundagas pagasts atrodas tālu no valsts nozīmīgajiem transporta koridoriem. Pagasta teritoriju šķērso valsts reģionālais autoceļš P77 Ventspils-Dundaga, P125 Talsi-Dundaga-Mazirbe un 11 vietējie valsts autoceļi.

Viens no svarīgākajiem pagasta ceļiem ir autoceļš P125 Talsi-Dundaga-Mazirbe, kas stiepjas cauri visai pagasta teritorijai.

Pagasta teritorijā atrodas savulaik izveidotais lauksaimniecības aviācijas lidlauks, kas šobrīd netiek izmantots.

Saskaņā ar projektu „Dundagas pašvaldības reģistrēto ceļu apsekošana un vērtības noteikšana finansu atskaitē”, kas sagatavots 2005. gada maijā Dundagas pašvaldības lietošanā vai īpašumā Dundagas pagastā atrodas ceļu posmi 89,277 km garumā. Uz citām personām piederošie zemes esošie ceļu posmi sastāda 27,873 km. Pašvaldības lietošanā vai īpašumā esošie ielu posmi sastāda 10,267 km.

Pašvaldības autoceļu uzturēšanu nodrošina Dundagas novada iestāde „Saimnieciskais dienests”.

Risinājumi

Teritorijas plānojuma grozījumi paredz saglabāt esošo ceļu un ielu tīklu, kas nodrošina piekļūšanu zemes vienībām pagasta lauku teritorijā un ciemos.

Veidojot jaunus zemes vienības jānodrošina to sasniedzamība, veidojot jaunu ceļu un ielu tīklu ar pieslēguma iespējām valsts vai pašvaldības ceļiem/ielām, kā arī jāievēro „pakāpeniskuma” princips, tas ir, zemes gabalu īpašumus pievienot esošiem servitūtu un pašvaldību ceļiem vai ielām, kas jau pievienojas valsts autoceļu tīklam vai tranzīta ielām.

Izstrādājot Teritorijas plānojuma grozījumus, ceļus (ielas) pagasta ciemos izvērtēja pēc to platumiem, raksturīgajām savienošanas, piekļūšanas, uzturēšanās funkcijām, nosakot katram ceļam (ielai) platumu starp sarkanajām līnijām.

Teritorijas plānojuma grozījumos pašvaldības ceļi tiek attēloti saskaņā ar reģistrēto sarakstu. Ņemot vērā, ka pēdējā apjomīgā Dundagas pagasta autoceļu un ielu inventarizācija un novērtējums ir veikta 2005. gadā un aktualizēta 2010. gadā, visai novada teritorijai ir izstrādājams detalizēts transporta attīstības plāns, kurā parādāmas ar transporta infrastruktūru saistītās problēmas un iespējamie risinājumi.

2.4. Inženiertehniskā infrastruktūra

Izvērtējums

Centralizētus ūdenssaimniecības pakalpojumus Dundagas pagastā var saņemt Dundagā, kur tos sniedz SIA „Ziemeļkurzeme”. Ar centralizētu ūdensapgādi Dundagā ir nodrošināti 80% iedzīvotāji, savukārt centralizētas kanalizācijas pakalpojumus izmanto 70% iedzīvotāji.

Dundagas pagasta teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls”, kura pārziņā ir vidējā sprieguma (6-20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20(10)/0,4kV transformatoru apakšstacijas.

Teritorijas plānojuma aprakstā ir dots uzskaitījums ar rezervētajām vietām vēja ģeneratoru uzstādīšanai pagasta padomes valdījumā esošajā zemes gabalā Muņu ciema „Grabi” 120 ha platībā, un privātīpašumos: Laukmuīžā „Virpuļi” un „Pieņupe”, Āžos „Atvari”, Labdzeres ciemā „Vējkalni”.

Risinājumi

Komunālās saimniecības darbība pagastā galvenokārt saistīta ar trim pamatvirzieniem – ūdens apgādi, kanalizācijas saimniecību un siltumapgādi. Arī turpmāk ciemos ir jāturpina komunālās saimniecības attīstību un jāpalielina pieslēgumu skaits esošajiem centralizētajiem tīkliem.

Viena no prioritātēm pagastā ir ūdenssaimniecības sakārtošana tajās vietās, kur šis jautājums līdz galam vēl nav atrisināts vai būtu uzlabojams. Ir nepieciešams turpināt sakārtot gan ūdens apgādes tīklus un ūdens ņemšanas vietas, gan notekūdeņu sistēmu un lietus ūdens kanalizāciju.

Uzsākot kādas jaunas teritorijas attīstību, ir jāparedz viss nepieciešamais inženiertīklu nodrošinājums. Teritorijas plānojuma grozījumi blīvu apbūvi paredz veidot ciemos, līdz ar to uzsākot būvniecību ciemu teritorijās ir nepieciešams paredzēt pieslēgšanos jau esošajiem ciema inženiertehniskās apgādes tīkliem, vai arī plānot citus risinājuma veidus.

Dundagas pagasta teritoriju šķērso 110 kV līnijas. Dundagā, Pāces ielā 17B atrodas pārvades tīkla apakšstacija „Dundaga”. Elektropārvades tīklu savienojuma projekta „Kurzemes loks” 1.posma „Grobiņa-Ventspils-Dundaga” un 2.posma „Dundaga-Talsi- Kandava-Tume” ietvaros paredzēts rekonstruēt esošās 110kV elektropārvades līnijas, pastiprinot tās ar 330kV līniju, t.i. pa esošās 110 kV elektropārvades līnijas trasi uz vieniem (kopējiem), augstākiem balstiem izvietot 110 kV un 330 kV līnijas.

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojums Nr.7 „Par nacionālo interešu objekta statusa noteikšanu elektrotīklu pārvades savienojuma „Kurzemes loks” 1.posmam „Grobiņa-Ventspils-Dundaga”” ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss.

Projekta „Kurzemes loks” realizācijas laikā plānots rekonstruēt arī pārvades tīkla apakšstaciju „Dundaga”, bet sakarā ar plānoto vēja elektrostaciju būvniecību un pieslēgumu 110kV pārvades tīkla elektrolīnijai, pieslēguma pieprasītājam - SIA „Enercom” ir izsniegti tehniskie noteikumi, kas paredz jaunas 110/20kV apakšstacijas „Anstrupe” būvniecību.

Teritorijas plānojuma grozījumos ir paredzēts, ka prasības vēja elektrostacijām/vēja parkiem nosaka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un pašvaldības noteiktajām papildus prasībām (vēja elektrostaciju un vēja parku aizliegts izvietot kapsētu un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsargjoslās).

Saskaņā ar teritorijas plānojuma grozījumiem, Dundagas pagasta teritorijā ir atļauta šādu vēja elektrostaciju vai vēja parku būvniecība:

- 1) Lauku teritorijās vēja elektrostaciju/vēja parku, kura jauda ir lielāka par 20 kW būvniecība, izstrādājot detālplānojumu, atļauta rūpnieciskās apbūves teritorijās (R), un lauksaimniecības teritorijās (L). Šīm vēja elektrostacijām nav noteikts augstuma ierobežojums.
- 2) Lauku teritorijās individuālai lietošanai atļauts izvietot vienu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu līdz 20 kW. Šīm vēja elektrostacijām maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 15 m.
- 3) Ciemu teritorijās individuālai lietošanai atļauts izvietot vienu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu līdz 20 kW. Šīm vēja elektrostacijām maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 9,5 m.

Dundagas pagastā atrodas 10 valsts ģeodēziskā tīkla punkti, no kuriem 1 ir G1 klases punkts un 9 ir G2 klases punkti.

Nosaukums (citi nosaukumi)	Klase	Atrašanās vieta	Ierīkošanas gads
Valpene	G1	No Talsiem Dundagas virzienā 22 km, pretī Valpenes pagriezienam pa labi uz ZA 1,2 km gar mājām Zaļlauki līdz 110 kV elektrolīnijai, ~120 m gar el.līn. Punkts atrodas el.līn. kreisajā malā, ~75 m no tās.	1927
108 (50108)	G2	Punkts atrodas ceļa Neveja-Vīdale kreisajā ceļa malā, 520 m aiz pagrieziena uz „Lecnieku” mājām.	1963
125	G2	Pa šoseju P131 līdz Ģipkai, pa kreisi pa ceļu uz Kaļķiem apmēram 7 km, tad pa labi apmēram 5,8 km. Punkts atrodas ceļa malā.	1994
Brusas (50749)	G2	Dundagas-Nevejas grunts ceļa malā (8 km no Dundagas), pie iebraucamā ceļa uz „Brusu” mājām.	1999
Dzirnavas (59304)	G2	Pa autoceļu P131 līdz pagriezienam uz Vīdali, gandrīz līdz ciemam, aiz mājām „Vīles” pa kreisi apmēram 1 km līdz mājām „Dzirnavas”.	1994
Kalēji GP (59320)	G2	No Talsiem līdz Dundagai 32 km; Dundagā pa kreisi Ances virzienā 5 km; pa kreisi Varlejas virzienā 1,5 km. Punkts atrodas ceļa kreisajā malā, pie akmeņu kaudzes.	1993
Purlīdumi (57090)	G2	No Talsiem cauri Dundagai līdz Kaļķiem 41 km, Kaļķos pa kreisi Vīdales virzienā 2 km. Punkts atrodas pa kreisi no ceļa 0,07 km uz Z-R-R. Pie mājām „Daiki”.	1965
Sņikeri (58571)	G2	No Talsiem Dundagas virzienā 32 km; Dundagā pa labi Tiņģeres virzienā 3.5 km. Punkts atrodas pa labi	1994

		no ceļa, 0,05 km uz D. Tuvākās mājas „Pipari”.	
Āži 1 (59190)	G2	180 m uz R no Dundagas-Vīdales ceļa, 150 m uz ZR no „Mazauču” mājām, kalna galā.	1963
Īvnieki GP (59323)	G2	14 m uz ZR no Dundagas-„Akmeņkalnu” ceļa; 54 m uz Z no tilta pār Ražupi.	1993

3. tabula. Valsts ģeodēziskā tīkla punkti Dundagas novadā. Avots: LĢIA.

Pie vietējā ģeodēziskā tīkla piederīgi ir šādi punkti – nivelēšanas tīkla N3 un N4 klases grunts reperi, sienas reperi un markas, globālās pozicionēšanas (GP) G3 klases, poligonometrijas, triangulācijas un citi atbilstoši nostiprināti ģeodēziskie punkti. Pēc ģeodēziskā tīkla punktu apsekošanas Dundagas novadā, Dundagas pagastā kā normāli ir atzīti un teritorijas plānojumā attēloti 90 vietējā ģeodēziskā tīkla punkti.

Veicot pagasta teritorijā jebkura veida būvniecību, tai skaitā esošo ēku renovāciju un rekonstrukciju, inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību, teritorijas labiekārtošanu un citu saimniecisko darbību, kas skar ģeodēziskā punkta aizsargjoslu, šo darbu projektētājiem ir jāveic saskaņojums: Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūrā - par darbiem valsts ģeodēziskā tīkla punktu aizsargjoslā, pašvaldībā - par darbiem vietējā ģeodēziskā tīkla punktu aizsargjoslā.

Bieži vien ģeodēziskie punkti atrodas arī ēkās un būvēs (nivelēšanas sienas zīmes vai vietējā ģeodēziskā tīkla sienas zīmes). Lai renovējot būvi, šie punkti netiktu aizsegti, bojāti, iznīcināti vai padarīti nepieejami, tad nepieciešams renovācijas projektus saskaņot ar ģeodēzisko punktu turētājiem.

2.5. Kultūras pieminekļi

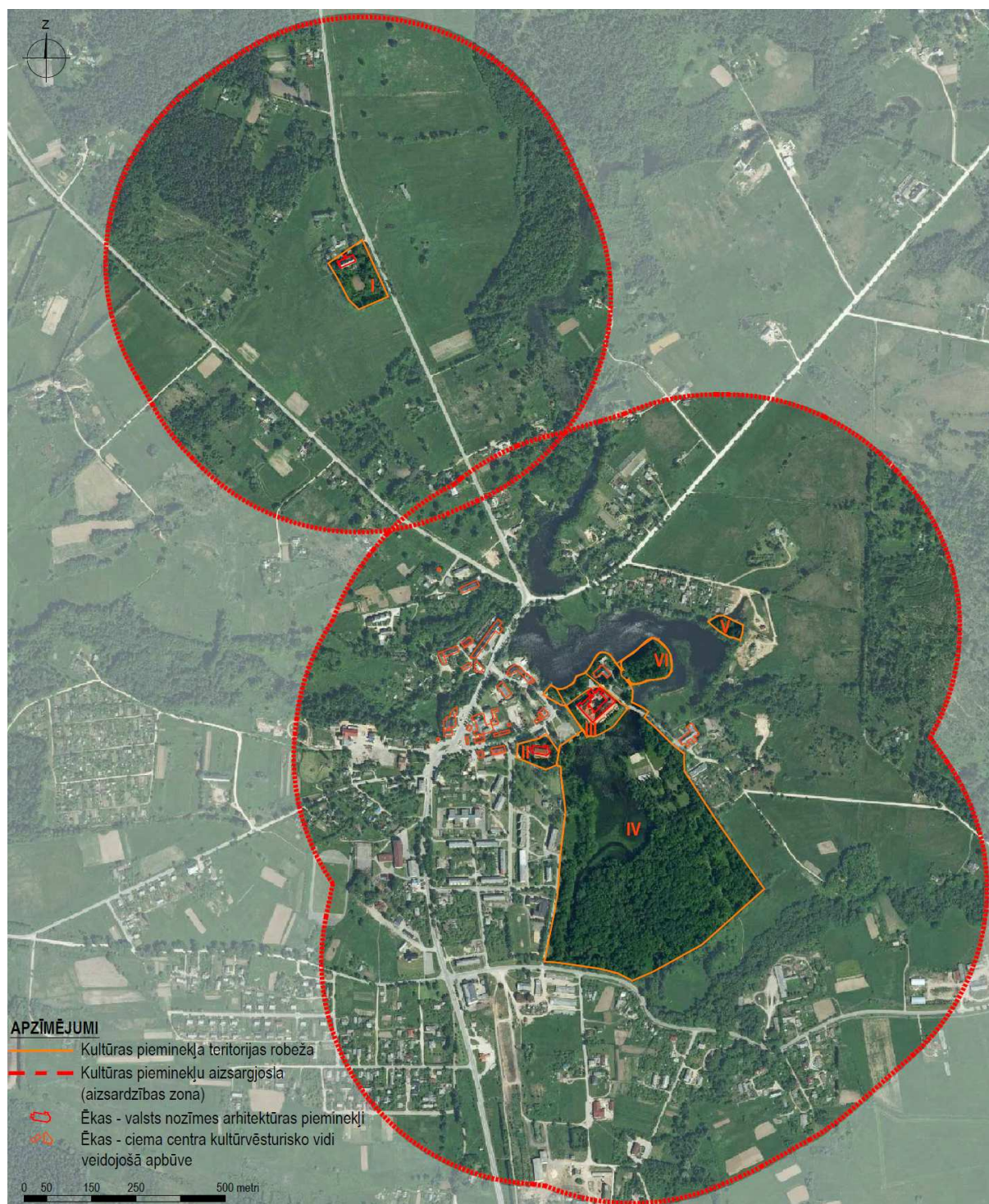
Izvērtējums

Dundagas pagasta teritorijā atrodas 26 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi (16 arheoloģijas, 1 vēstures, 4 mākslas, 5 arhitektūras), kuru aizsardzību nosaka likumdošana.

Teritorijas plānojuma aprakstā ir dots pagasta nozīmes kultūras pieminekļu saraksts. Tas veidots pamatojoties uz 1999. gada 3. decembrī izveidotā aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektu. Šajā sarakstā minētajiem objektiem nav pieminekļa statusa un tāpēc uz tiem neattiecas likumā noteiktie ierobežojumi. Tomēr pagasta padome šos objektus uzskata par pagasta nozīmes kultūras pieminekļiem un Teritorijas plānojumā nosaka, ka ar saistošo noteikumu palīdzību cenšas nepasliktināt sarakstā minēto objektu fizisko stāvokli.

Teritorijas plānojumā ir noteikts, ka kultūras pieminekļu teritorijas izmantošanas galvenais mērķis ir kultūras pieminekļu aizsardzība un saglabāšana, vienlaicīgi veicinot tūrisma attīstību.

Lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, Teritorijas plānojumā ap valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem ir noteikta aizsardzības zona 500 m, ap pagasta nozīmes – 50 m.

4. attēls. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsargjoslas Dundagā.

Risinājumi

Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts kultūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide kultūras pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonā.

Teritorijas plānojuma grozījumos ir precizētas atsevišķu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu atrašanās vietas un teritorijas.

No visiem Dundagas pagasta iedzīvotājiem Dundagā dzīvo gandrīz puse. Tajā atrodas 8 arhitektūras un arheoloģijas valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, kuriem ir noteikta 500 m liela aizsargjosla. Ne visas no šīm teritorijām ir funkcionāli saistāmas ar pašiem pieminekļiem, piemēram, ir apbūvētas vai atrodas pārāk tālu, bet tik un tā tajās ir spēkā dažādi aprobežojumi.

Lai samazinātu aizsargjoslu lielumu un apgrūtinājumus, valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem Parks (aizsardzības Nr. 6740), Dundagas pils (aizsardzības Nr. 6739), Dundagas luterāņu baznīca (aizsardzības Nr. 6738), Dundagas mācītājmuižas dzīvojamā ēka un parks (aizsardzības Nr. 6737), Kalna dārzs – pilskalns (aizsardzības Nr. 2200), Dundagas viduslaiku pils (aizsardzības Nr. 2199), Dundagas pilskalns (aizsardzības Nr. 2198) un Dundagas baznīcas senkapi (aizsardzības Nr. 8730) ir izstrādāts aizsargjoslu projektu. Projekta izstrāde notika saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 392 „Kultūras pieminekļa aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika” un tajā ir noteiktas mazākas aizsargjoslas kultūras pieminekļiem, kā arī noteiktas uzturēšanas režīma vispārējās prasības. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kultūras pieminekļu uzskaites komisija 2014. gada 21. februārī izskatīja un atbalstīja Dundagas ciema valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu individuālo aizsardzības zonu projektu, kur noteiktas aizsardzības zonas ap astoņiem valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem. Minēto kultūras pieminekļu individuālās aizsardzības zonas ir iekļautas teritorijas plānojuma grozījumos.

5. attēls. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu Dundagas baznīcas senkapi, Dundagas luterāņu baznīca, Dundagas viduslaiku pils, Dundagas pils, Parks, Dundagas pilskalns, Kalna dārzis - pilskalns aizsargjoslas (aizsardzības zonas).

6. attēls. Valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa Dundagas mācītājmuižas dzīvojamā ēka un parks aizsargjoslas (aizsardzības zonas).

Valsts kultūras pieminekļu inspekcija savos nosacījumos Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumiem (09.10.2009. Nr.12/2472) kā ieteikumu ir norādījusi apzināt un teritorijas plānojumā uzrādīt nozīmīgus objektus un teritorijas, kam piemīt kultūrvēsturiska vērtība – ēkas, kultūrvēsturisku norišu vietas, ainaviski vērtīgas kultūrvēsturiskās vides un dabas teritorijas, kas nav iekļautas spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

Teritorijas plānojumā ir dots saraksts, kurā uzskaitīti 80 pagasta nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi. Starp pieminekļiem ir vēsturisko notikumu vietas, piemiņas vietas, arhitektūras, industrijas, māksla un vēstures pieminekļi, ap kuriem noteikta 50 m liela aizsardzības zona.

Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” punkts 234.3. nosaka: ja nepieciešams teritorijas plānojumos nosaka un attēlo vietējās nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar likuma „Aizsargjoslu likums” prasībām aizsargjoslas ap pagasta nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļiem nenosaka un to, ka ir nepieciešams veikt papildus izpēti par šiem pieminekļiem un to turpmāko izmantošanu, Teritorijas plānojuma grozījumos pagasta nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi netiek attēloti.

7. attēls. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Dundagas pagastā.

2.6. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi

Izvērtējums

Dundagas pagastā atrodas samērā daudz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Tajā atrodas Slīteres nacionālais parks, 7 dabas liegumi (Daiķu īvju audze, Ģipkas lankas, Kadiķu nora, Kaļķupes ieleja, Pāces pļavas, Raķupes ieleja, Rukšu purvs) un 23 mikroliegumi, kas izveidoti īpaši aizsargājamo sugu (putnu, augu) un īpaši aizsargājamo biotopu (mežu) aizsardzībai.

Visas pagastā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, jeb Natura 2000 teritorijas.

Risinājumi

Dabas teritorijas, to saglabātība un pieejamība nākotnē būs viens no galvenajiem dzīves vides augstas kvalitātes rādītājiem.

Teritorijas plānojuma grozījumos ir attēlotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi un dabas pieminekļi kas arī nākotnē būs nozīmīgs pievelkošais faktors un dzīves kvalitātes rādītājs, tai pat laikā netieši veicinot ar tūrismu saistītas uzņēmējdarbības attīstību. Taču katrai no šīm teritorijai ir savi specifiski nosacījumi, tādēļ atkarībā no ekoloģiskajiem apstākļiem, vides aizsardzības prasībām un teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem, katrā konkrētā gadījumā atļautā izmantošana tajā veicama saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanu reglamentē gan vispārējie, gan individuālie aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāni.

8. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Dundagas novadā.

2.7. Lauksaimniecības teritorijas

Izvērtējums

Iekultivētās platības aizņem Dundagas pacēluma augstākās, labāk drenētās vietas, kurās dominē mālaini cilmieži. Tīrumu masīvi biežāk ir nelieli un iekultivēti uz velēnu vāji vai vidēji podzolētām augsnēm. Lielu tīrumu atrodas tikai uz dienvidaustrumiem un ziemeļaustrumiem no Dundagas.

Lai veicinātu lauksaimniecības zemju konsolidāciju un nepieļautu to sadrumstalotību, Dundagas pagasta padome 2004. gada 19. janvāra sēdē Nr. 1 5. § pieņēma lēmumu: Pie zemes īpašumu lietošanas tiesību piešķiršanas, pārdošanas vai mantošanas noteikt kā minimālo lauksaimnieciskās zemes platību 10 ha.

Lai saglabātu lauksaimniecības zemju izmantošanu zemkopības attīstībai Dundagas pagasta padome 2005. gada 20. jūnija sēdē Nr. 7. 25. § ar lēmumu Nr. 159 ir noteikusi pagasta nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Tā ir lauksaimniecībā izmantojama zeme, kas neatkarīgi no īpašumu robežām veido nedalītu zemes nogabalu (tajā ieskaitāmi pašvaldību uzņēmumu un māju ceļi un ūdenstilpnes ar platību līdz 1 ha), kuru norobežo lauksaimniecībā neizmantojamās, tai skaitā meža zemes, ūdensteces, valsts autoceļi, un kas atbilst abiem šiem nosacījumiem:

1) zemes kvalitātes novērtējums nav zemāks par 40 ballēm;

2) platība nav mazāka par 50 ha.

Risinājumi

Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas 01.01.2013. aizņēma 17,4% no pagasta kopplatības. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem tiek maksimāli saglabātas lauksaimniecības teritorijas, paredzot tajās arī daudzveidīgu darbību - pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamos ražošanas objektus, tai skaitā lauksaimniecības un lopkopības produkcijas pārstrādes uzņēmumus, kokapstrādes uzņēmumus, sabiedriskās un komerciestādes, kā arī viensētas.

Daļa no lauksaimniecības zemēm netiek apstrādātas un pilnībā apsaimniekotas, tās aizaug ar krūmiem un kokiem. Teritorijas plānojuma grozījumos ir paredzēts, ka neizmantojamās lauksaimniecības zemes iespējams apmežot.

Ar teritorijas plānojuma grozījumiem tiek paredzēts, ka lauku teritorijās jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha, līdzšinējo 0,15 ha vietā.

Lai arī Teritorijas plānojuma Aprakstā ir dotas atsauces uz Dundagas pagasta padome 2005. gada 20. jūnija sēdes Nr. 7. 25. § lēmumu Nr. 159 ar kuru ir noteiktas pagasta nozīmes lauksaimniecības teritorijas, Teritorijas plānojuma Apbūves noteikumos atsauces uz tām un izmantošanas nosacījumi nav doti, savukārt kartogrāfiskajā materiālā tās nav attēlotas.

Lai risinātu jautājumu par lauksaimniecības zemju saglabāšanu, pašvaldības darbinieki kopā ar pagasta lauksaimniekiem rīkoja sapulces, kurās diskutēja par šo jautājumu. Lai arī sākotnēji lauksaimnieki atbalstīja, ka saglabājamo zemju noteikšana būtu nepieciešama, aktuāls palika jautājums par dažādu ierobežojumu (dalīšana, apbūve) noteikšanu un kritēriju noteikšanu šādu teritoriju izvērtēšanai. Tā kā šī jautājuma izvērtēšanai ir nepieciešams papildus pētījums un izvērtējums, ar Teritorijas plānojuma grozījumiem netiek noteiktas vietējās nozīmes lauksaimniecības teritorijas.

Ar teritorijas plānojuma grozījumiem ir precizētas lauksaimniecības zemju teritorijas, valsts nozīmes ūdensnotekas. To izvērtēšanā ņemti vērā meliorētās lauksaimniecības zemes, lauku bloki un bioloģiski vērtīgie zālāji, lauksaimniecības zemju auglība, kā arī informācija par nekoptajām (aizaugušajām) lauksaimniecības zemēm.

2.8. Mežu teritorijas

Izvērtējums

Mežs ir svarīgs novada dabas resurss, jo meža zemes pagastā aizņem 74,2% lielu teritoriju. Tādejādi novada ražošanas uzņēmumu attīstība ir vērsta uz mežsaimniecības un kokapstrādes attīstību.

Risinājumi

Ar teritorijas plānojuma grozījumiem ir precizētas mežu teritorijas. Ar teritorijas plānojuma grozījumiem tiek paredzēts, ka mežos jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha.

2.9. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas

Izvērtējums

Dundagas pagasta teritorijā atrodas vairākas atradnes, tomēr kā izmantojamo derīgo izrakteņu atradnes tiek izmantotas tikai trīs: Araiši, Jaunkalni un Piltenes purvs.

Araišu atradnē tiek iegūta smilts, kas izmantojama būvniecībā un mežu ceļu būvē.

Jaunkalnu atradnē tiek iegūta smilts-grants un smilts, kas izmantojama būvniecībā un ceļu būvē.

Piltene purvā iegūst kūdru, kas izmantojama lauksaimniecības vajadzībām. Daļa no purva vēl ir neizstrādāta.

Vīdālē atrodas pašvaldības īpašumā esošs grantskarjers 26,5 ha platībā. Pēdējos gados tas ir neizmantots, bet liela daļa teritorijas ir applūdusi.

Apbūves noteikumos kā atļautā izmantošana mežu un lauksaimniecības teritorijās nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve, līdz ar to tas rada problēmas šo resursu iegūšanai.

Risinājumi

Zemju īpašniekiem ir interese par jaunu atradņu izmantošanu, jo derīgie izrakteņi ir nepieciešami celtniecībā, ceļu būvē un kapu apsaimniekošanā.

Ar teritorijas plānojuma grozījumiem tiek paredzēts, ka derīgo izrakteņu ieguve pagasta teritorijā ir atļauta funkcionālajās zonās Mežu teritorija (M), Lauksaimniecības teritorija (L)

un Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R2). Derīgo izrakteņu ieguve veicama saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

2.10. Potenciāli piesārņotās teritorijas

Izvērtējums

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas ir vietas, kurās notikusi vai notiek saimnieciskā darbība, kas atstāj, vai var atstāt piesārņojošu darbību uz vidi.

Saskaņā ar Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datiem Dundagas pagastā neatrodas piesārņotas vietas, bet atrodas 14 potenciāli piesārņotas vietas.

Risinājumi

Apzinot situāciju par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām, tika konstatēts, ka datu bāzē par daudzām vietām ir dota nepilnīga un neprecīza informācija, tai skaitā dotas neprecīzas to koordinātas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” 2. punktu piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanu un sākotnējo novērtēšanu savā administratīvajā teritorijā organizē un veic pašvaldība sadarbībā ar Valsts vides dienesta attiecīgo reģionālo vides pārvaldi.

Pašvaldības speciālisti kopā ar Reģionālās vides pārvaldes speciālistiem apsekoja Dundagas pagastā esošās potenciāli piesārņotās vietas, kuru statuss un atrašanās vietas tika saskaņots ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru. Teritorijas plānojuma grozījumos ir precizētas četru potenciāli piesārņoto teritoriju atrašanās vietas (precizēta atrašanās vieta Grafiskajā daļā) un deviņām nomainīta kategorija uz „3 – Vieta nav potenciāli piesārņota” (netiek attēlotas Grafiskajā daļā).

Nr.	Reģistrācijas Nr.	Vietas nosaukums	Apraksts	Zemes vienības kadastra apzīmējums
Nav veiktas izmaiņas				
1.	88508/3075	Sadzīves atkritumu izgāztuve Mačas	Sadzīves atkritumu izgāztuve slēgta 2001. g.	88500200450
Precizētas koordinātas				
2.	88508/3088	SIA „Dundaga” degvielas bāze	Degvielas bāze, nedarbojas	88500210108
3.	88508/3086	Degvielas noliktava Vīdalē	Degvielas noliktava, nedarbojas	88500050069
4.	88508/3085	DUS Nevejas darbnīcās	DUS un mehāniskās darbnīcas līdz 1994.g.	88500080081

5.	88508/3081	Minerālmēslu noliktava „Jaunsnīķeri”	Pesticīdu noliktavu šobrīd neizmanto	88500210023
Mainīta kategorija uz „3 – Vieta nav potenciāli piesārņota”				
6.	88508/3087	Degvielas glabātuve „Avotkalni”	Degvielas glabātuve, nedarbojas	88500170034
7.	88508/3084	Minerālmēslu noliktava "Andžaki"	Noliktavu neizmanto	88500040026
8.	88508/3083	Minerālmēslu noliktava „Kaltuves”	Minerālmēslu noliktavu neizmanto	88500210001 (88500210119)
9.	88508/3082	Minerālmēslu noliktava „Valdnieki”	Pesticīdu noliktavu neizmanto	88500210030
10.	88508/3080	Pesticīdu noliktava „Priediņi”	Nelikvidētie pesticīdi pārvesti uz Gardeni 1998.g.	88500170116
11.	88508/3079	Pesticīdu noliktava „Indriķi”	Nelikvīdie pesticīdi uz Gardeni izvesti 1998.g.	88500050036
12.	88508/3078	Pesticīdu noliktava „Dreķnieki”	Nelikvīdie pesticīdi izvesti uz Gardeni 1998.g.	88500080015
13.	88508/3077	Pesticīdu noliktava „Gaidas”	Nelikvīdie pesticīdi izvesti uz Gardeni 1998.g.	88500250013
14.	88508/3076	Pesticīdu noliktava „Līdumiņi”	Nelikvīdie pesticīdi izvesti uz Gardeni 1998.g.	88500080003

4. tabula. Potenciāli piesārņotās vietas un vietas, kuras nav potenciāli piesārņotas Dundagas pagastā

9. attēls. Potenciāli piesārņotās teritorijas Dundagas pagastā.

3. Teritorijas plānojuma atbilstība augstāk stāvošiem plānošanas dokumentiem

Saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 23. panta 1. daļā noteikto vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrāde uzsākta saskaņā ar Dundagas novada domes 28.06.2012. lēmumu Nr.188 „Par Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzsākšanu” un uz Teritorijas plānojuma grozījumu 1. redakciju dokuments vēl nav apstiprināts.

Dundagas pagasts ietilpst Dundagas novadā un Kurzemes plānošanas reģionā.

Ar 2008. gada 9. janvāra Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes lēmumu (protokols Nr.1/08, § 4) ir apstiprināts Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam. Tas ir ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments, kurš nosaka plānošanas reģiona attīstības iespējas un virzienus 20 gadiem. Kurzemes reģiona teritorijas plānojums ietver sevī reģiona esošās telpiskās struktūras aprakstu, telpiskās attīstības perspektīvu, teritorijas plānojuma vadlīnijas, kā arī detalizētu kartogrāfisko materiālu. Reģiona Teritorijas plānojums ir saistošs vietējām pašvaldībām, izstrādājot un realizējot savu teritoriju plānojumus un attīstības programmas.

Reģiona perspektīvā telpiskā attīstība ir definēta kā 2026. gadā sasniedzamā situācija, kurā uz Dundagas novadu būtu attiecināms:

Darbība sadarbības tīklos ir pārvaldes iestāžu, uzņēmumu, cilvēku sadarbības princips, kas aizstājīs šodienas horizontālās un vertikālās lineārās saites, līdz ar to notikušas principiālas pārmaiņas kā darbībā, tā arī attīstībā. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstības līmenis novērš jebkurus komunikāciju un transakciju ierobežojumus, sadarbība ar neierobežotu partneru skaitu nerada problēmas. Aktīvi izmantojot šādas iespējas, valstis, uzņēmumi, cilvēki ir savstarpēji saistīti jebkurā darbības jomā.

Lauku attīstība notiek kā daudzfunkcionāls, daudzveidīgs, līdzsvarots un noturīgs process, kas ietver nodarbinātības dažādošanu un tehnoloģisku modernizāciju, ievērojot tradīcijas, mentalitāti un novadu atšķirības, ir orientēts uz personas attīstības iespējām (izglītība, informācijas apgāde, kultūra), lauku sabiedrības orientāciju un motivāciju uz zināšanām.

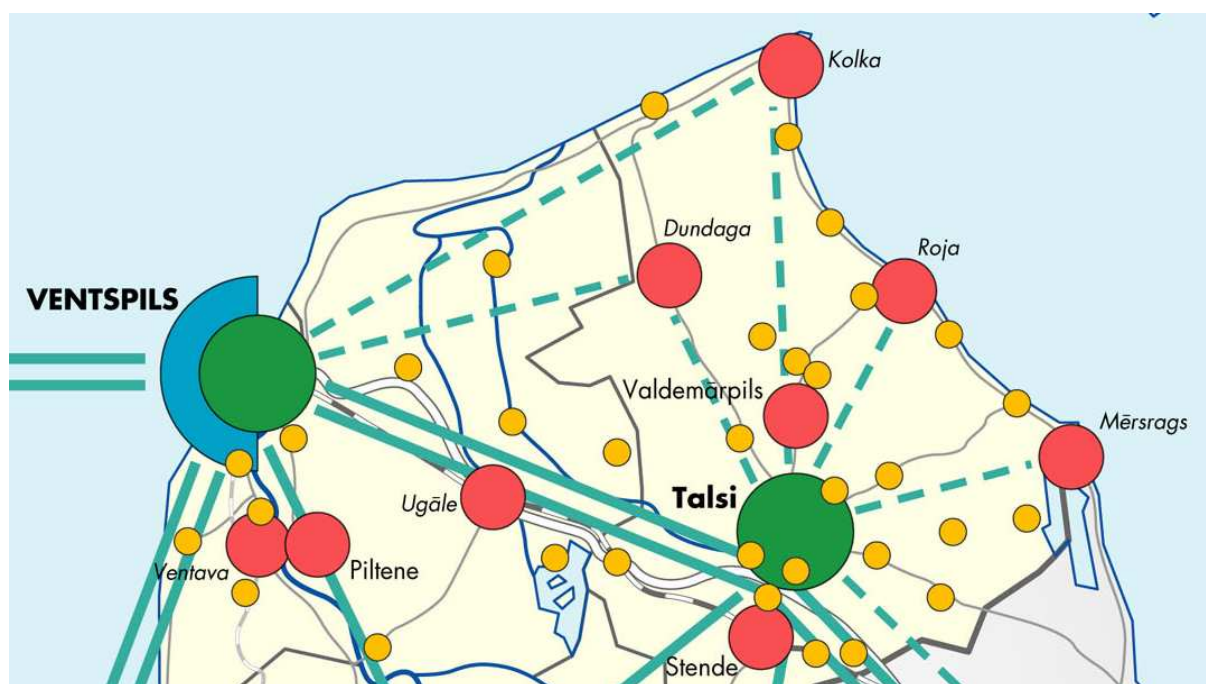
Lauksaimniecībā dominē koncentrēta, specializēta, augstražīga un tehnoloģiski moderna agrārā industrija, kas nodrošina valsts iedzīvotājus ar kvalitatīvu pārtiku pietiekamā daudzumā (arī no valsts un sabiedrības drošības viedokļa), kā arī izejvielas rūpniecībai. Tajā pašā laikā lauku teritorijās ekonomika ir diversificēta, lauksaimniecības sektoram papildinoties ar citiem nodarbes veidiem.

Atpūta, kultūra un tūrisms. Reģions ir pievilcīgs dažādu tūrisma veidu attīstībai (kūrorta zona, kultūrtūrisms, iekšzemes tūrisma objekti, ekotūrisms, aviotūrisms, jahtu tūrisms mazajās ostās) un kļūst arī par ārpilsētas mītnes vietu Latvijas iedzīvotāju vidusslānim. Vairākas reģiona pilsētas ir izveidojušās par tradīcijām bagātiem un starptautiski pazīstamiem kultūras centriem.

Reģiona plānojumā perspektīvā telpiskā struktūra nosaka apdzīvojuma sistēmu, lauku attīstību, kā arī infrastruktūru un sasniedzamību.

Reģiona apdzīvojuma struktūru veido nosacīti četru līmeņu reģiona nozīmes attīstības centri (reģiona un pārreģiona pakalpojuma centri, reģiona pakalpojuma centri, lauku atbalsta pakalpojuma centri un lauku vietējie pakalpojumu centri).

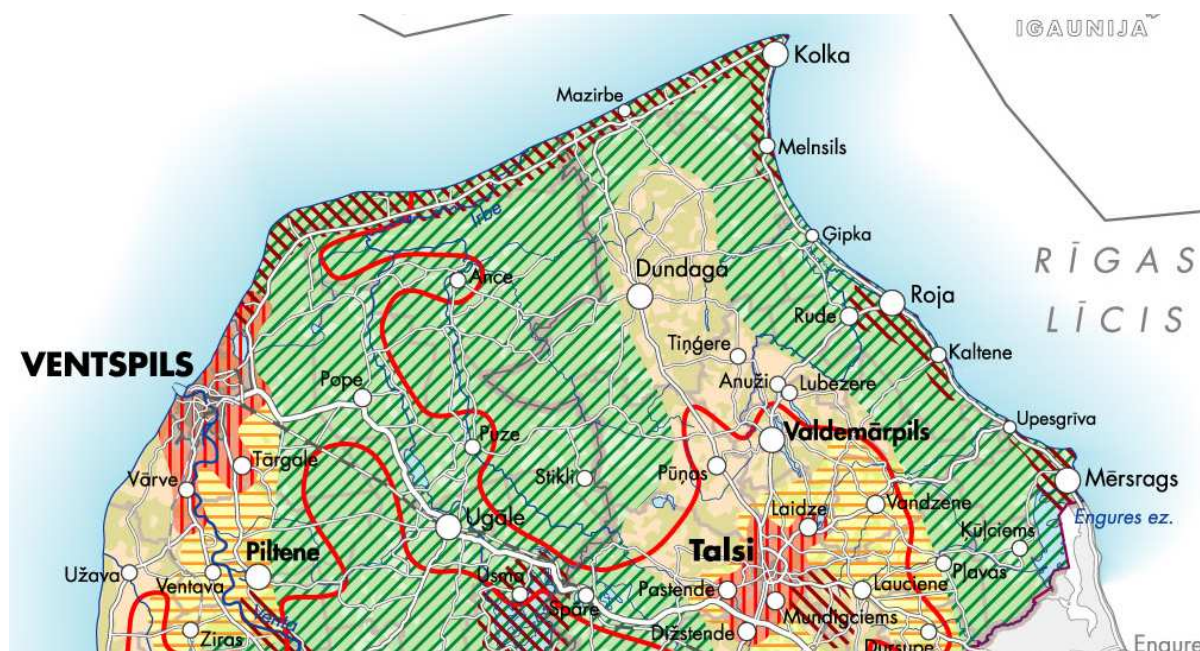
Saskaņā ar reģiona plānojumā noteikto apdzīvojuma sistēmu Dundaga ir noteikta kā lauku atbalsta pakalpojuma centrs, kuram nepieciešams uzturēt un veicināt tās īpašo saimniecisko un sabiedrisko lomu un unikālās īpatnības. Apdzīvojuma struktūras dinamiskai attīstībai paredzama un veicināma specializēšanās, tās atšķirīgā ekonomiskā un kultūras potenciāla stiprināšana.

10. attēls. Kurzemes reģiona nozīmes centru perspektīvā telpiskā struktūra. Avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam.

Pašreizējās situācijas analīze rāda, ka Kurzēmē *lauku areāli* koncentrējušies apvidos, kur vēsturiski ilgstoši dominējusi lauksaimnieciskā darbība. Tas pats sakāms par *meža areāliem*, kam Kurzemes telpiskajā struktūrā ir tāda pati loma kā lauku areāliem – kopā tie nosaka Kurzemes ainavas reģionālās īpatnības, kā arī attīstībai nozīmīgu resursu izvietojumu.

Dundagas pagasta teritorija ietilpst lauku un mežu mozaīkas telpā, kur dažādās attiecībās ir lauksaimniecības zemes un meži, un kuru izmantošana ir daudzveidīgāka.

11. attēls. Kurzemes reģiona lauku perspektīvā integrētā struktūra. Avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam.

Lauku un mežu telpu struktūrai pārklājas nacionālas nozīmes teritoriāli veidojumi – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Baltijas jūras un Rīgas līča piekraste, valsts pierobeža, kuru robežas un aprises nosaka valsts tiesību akti.

Uz šo Kurzemes reģiona telpisko pamatstruktūru projicējas zemes īpašumu, tajā skaitā lauku saimniecību struktūra.

Kurzemes reģiona lauku teritorijas (gan lauksaimniecības, gan mežsaimniecības) ir nozīmīgu dabas un kultūras vērtību krātuves, un šo vērtību uzturēšana, saglabājot veselības, izglītības, kultūras un administratīvās funkcijas, vēsturiski izveidojušās vietās arī to iesaistīšanās jaunā attīstībā, ir vitāli svarīgs faktors reģiona attīstībai kopumā.

Mežsaimnieciska darbība arī turpmāk notiks un attīstīsies *meža areālos* - lielajos vienlaidus valsts meža masīvos, kā arī mozaīkveida lauku telpu areālos, kur ir mazāki valsts mežu masīvi un privātie meži lauku saimniecībās.

Daudzcentru telpiskās struktūras veidošanos vistiešāk ietekmē transporta un cita veida saiknes nodrošinošā infrastruktūra.

Augsta apdzīvoto vietu sasniedzamība, t.i., iespēja cilvēkiem, kravām, enerģijai utt. starp apdzīvotām vietām/ sadales punktiem pārvietoties minimālā laikā un par sabiedrības maksāspējai atbilstošu samaksu, ir nozīmīgākais priekšnosacījums daudzpusīgu funkcionālo saikņu attīstībai reģiona iekšienē, ar pārējiem Latvijas reģioniem un ārvalstīm.

12. attēls. Kurzemes reģiona transporta infrastruktūras attīstības perspektīva. Avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam.

Lai panāktu teritorijas izlīdzinātu reģionālo attīstību, izšķiroša loma ir reģiona lauku atbalsta un vietējiem pakalpojumu centriem. Būtisks ir to sasniedzamības ātrums. Tiem jābūt saistītiem ar valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem ar atbilstoši kvalitatīviem vietējiem ceļiem. Grants segums jāaizstāj ar melno segumu, jāveic bīstamo ceļu posmu rekonstruēšana, tiltu atjaunošana un rekonstruēšana.

Reģionā ir paredzama attīstīta, visiem un visā reģiona teritorijā pieejama, kvalitatīva informācijas komunikācijas infrastruktūra.

13. attēls. Kurzemes reģiona veloceļu tīkla attīstība. Avots: Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam.